

KONTINUIRANI RAD, MOTIVACIJA I VREDNOVANJE

(autori: Frane Jurlić, prof. mentor, Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb,
Nevenka Uldrih Jurlić, prof. mentor, Treća ekonomska škola, Zagreb)

Talent, motiviranost i kontinuirani rad su osnovni preduvjeti za uspjeh u svakoj djelatnosti, pa tako i u procesu učenja. Često se događa da nedostaje bar jedna od ove tri komponente. To se možda najbolje vidi kod predmeta kao što je matematika, gdje je „kampanjski“ rad postao veliki problem posljednjih godina, što se očituje i u njihovim rezultatima.

Zato smo došli na ideju da učenicima ponudimo dodatne bodove na pisanim provjerama, tj. Sporazum o pravu na stjecanje dodatnih bodova na pisanim provjerama znanja.

Nekoliko je razloga koje su nas na to naveli:

1. nastojanje da potaknemo učenike na redovan rad,
2. aktivno ih uključimo u proces kreiranja kriterija za vrednovanje (pregovarali smo o sadržaju sporazuma),
3. osmislimo sustav koji će im biti dovoljno transparentan i motivirajući,
4. polučimo s učenicima što bolje rezultate prilikom usvajanja novog gradiva i uvježbavanja,
5. potaknemo aktiviranost na satu učenika koji su u sjeni boljih i često dominantnijih učenika,
6. osvijestimo kod učenika važnost uloženog truda, kao i važnost kontinuiteta u učenju.

Posebno je poticajno bilo dogovaranje i pregovaranje s učenicima o sadržaju pojedinih članaka sporazuma. U početku, naravno, nastojali su postići što povoljnije uvjete. Kasnije, argumentiranom raspravom, došli su i sami do zaključka što je optimalno rješenje.

Učenici traže poticaj za kontinuirani rad. Sama ocjena na pisanoj provjeri i dodatni bodovi su im nagrada za uloženi trud. Onaj cilj koji trenutno vide je ocjena. Prikriveni cilj, koji trenutno ne vide, je podići motivaciju i aktivnost na višu razinu.

Prvi puta smo testirali ovaj model neposredno prije pojave pandemije pri obradi jedne teme (nastavne cjeline) u Školi za medicinske sestre Vinogradska. Prvi rezultat je bio ohrabrujući, ali je pandemija poremetila uvođenje ovog sporazuma za cijelu nastavnu godinu. Zato od jeseni nastavljamo s primjenom u razredima u kojima predajemo. Evaluaciju ćemo napraviti na kraju nastavne godine 2022./2023..

Vidjet ćemo zajedno što nosi nova nastavna godina, pa ako primjena sporazuma bude uspješna, vjerujemo da ćemo ga i poboljšati. Ako ne, uvijek se možemo vratiti na početak i istražiti druge mogućnosti. A mogućnosti uvijek ima.

Prilog – tekst sporazuma

Na temelju pozitivnih zakonskih propisa i pravilnika,

učenici _____ razreda _____

(naziv škole)

(šk.god. _____) i njihov profesor matematike sklapaju

SPORAZUM

o pravu na stjecanje dodatnih bodova na pisanim provjerama znanja

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilnikom utvrđuju se načini, postupci i elementi praćenja i ocjenjivanja aktivnosti učenika kojima mogu steći pravo na dodatne bodove na pisanim provjerama, prava i obaveze profesora, te prava i obaveze učenika.
- (2) Izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za osobe u muškome rodu, neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

Definicije pojmova:

- (1) Vrednovanje je sustavno prikupljanje podataka u procesu učenja i postignutoj razini kompetencija: znanjima, vještinama, sposobnostima, samostalnosti i odgovornosti prema radu, u skladu s unaprijed definiranim i prihvaćenim načinima, postupcima i elementima, a sastavnice su praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje.
- (2) Praćenje je sustavno uočavanje i bilježenje zapažanja o postignutoj razini kompetencija i postavljenim zadacima definiranim nacionalnim i predmetnim kurikulumom, nastavnim planom i programom te strukovnim i školskim kurikulumom.
- (3) Provjeravanje podrazumijeva procjenu postignute razine kompetencija u nastavnome predmetu ili području i drugim oblicima rada u školi tijekom školske godine.
- (4) Ocjenjivanje je pridavanje brojčane ili opisne vrijednosti rezultatima praćenja i provjeravanja učenikovog rada prema sastavnicama ocjenjivanja svakoga nastavnoga predmeta.

Članak 3.

Pod pisanim provjeravanjem iz ovog sporazuma podrazumijevaju se pisani oblici provjere, u trajanju od 45 minuta ili dulje, koji rezultiraju ocjenom učenikove pisane provjere, najavljene u Okvirnom vremeniku pisanih provjera.

Članak 4.

Prava i obveze učenika:

- (1) Učenik ima pravo znati elemente ocjenjivanja, kao i načine i postupke vrednovanja od strane profesora.
- (2) Učenik je dužan pridržavati se svih pravila iz ovog sporazuma koja se odnose na mogućnost stjecanja dodatnih bodova na pisanoj provjeri.
- (3) Ukoliko se učenik ne pridržava pravila, nema pravo na dodatne bodove u pisanoj provjeri.
- (4) Učenik, za svaku pisanu provjeru posebno, može steći uvjete za dodatne bodove.

Članak 5.

Uvjeti za stjecanje dodatnih bodova:

- (1) Tijekom procesa usvajanja gradiva iz teme učenik mora:
 - a) imati napisane sve domaće zadaće (odsutnost s nastave ne ispričava učenika),
 - b) imati u bilježnici gradivo obrađeno u školi (odsutnost s nastave ne ispričava učenika),
 - c) redovno aktivno sudjelovati u radu (pri obradi i uvježbavanju teme – nastavne cjeline najmanje jednom rješavati zadatak na ploči i kontinuirano sudjelovati u diskusijama o nekom problemu na svakom satu matematike),

Članak 6.

Evidenciju iz članka 5. vodi predmetni profesor i prije pisane provjere upoznaje svakog učenika s dodatnim bodovima koje može ostvariti na pisanoj provjeri.

Članak 7.

Broj dodatnih bodova na pisanoj provjeri:

- (1) Svaki zadatak ima 10 bodova.
- (2) Ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 5. ovog Sporazuma, učenik, na pisanoj provjeri, dobiva dodatnih 10% bodova, od ukupnog broja bodova ostvarenih rješavanjem zadataka.
- (3) Svaki točno riješen zadatak u kojemu je učenik pomoću početnih uvjeta, bez međurezultata (ukoliko je to u zadatku moguće), riješio zadatak, donosi 3 dodatna boda.
- (4) U ukupan broj bodova iz stavka (2) ovog članka (na koje se primjenjuje dodatnih 10% bodova), ne ulaze dodatni bodovi iz stavka (3) ovog članka.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 8.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom potpisivanja svih dionika uključenih u ovaj sporazum:

- (1) Predsjednik/ca razreda, (_____ razred, šk.god. _____),
- (2) predmetni nastavnik
- (3) razrednik _____ razreda

Članak 9.

Strane u sporazumu potpisuju tri primjerka i svaka strana čuva jedan primjerak.

Članak 10.

Pravilnik vrijedi od trenutka potpisivanja do kraja nastavne godine.

- (1) Pravilnik prestaje vrijediti, u pravilu, nakon zadnjeg održanog sata u nastavnoj godini.
- (2) Pravilnik može biti suspendiran od strane profesora za jednu pisanu provjeru, ako profesor zaključi, temeljem evidencije iz članka 6., da velika većina učenika (>80%) nije postigla dogovoreni postotak po elementima, kojima ispunjavaju uvjete za dobivanje dodatnih bodova.
- (3) Pravilnik prestaje vrijediti prije kraja nastavne godine ako se 90% učenika u razredu i predmetni nastavnik izjasne za stavljanje Pravilnika van snage.

U Zagrebu, _____ 20__.

Predsjednik razreda:

Profesor:

Razrednik:
